

В. Горманська

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПРОБЛЕМИ ТА НЕДОЛІКИ ОБЛІКУ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ

Швидкий розвиток нових технологій та світової мережі Інтернет, зростання можливості інтернет-продажу та потреба у скороченні часу на здійснення розрахунків призвели до виникнення нових способів платежу, таких як електронні гроші.

Згідно з Положенням № 481, електронні гроші – це така одиниця вартості, яка зберігається на електронному пристрої (гаманці), приймається як засіб платежу іншими, ніж емітент, особами і є грошовим зобов'язанням емітента, що виконується в готівковій або безготівковій формі [1].

Дослідження щодо використання електронних грошових коштів в обігу здійснюють багато зарубіжних економістів, таких як: Вудфорд М., Кінг М., Фрідмен Ч., та вітчизняні вчені –Кравець В. М., Гришук Н. В., Цветкова Н., Крилова В. В., Савчук Д. та інші. Не зважаючи на всі здійснені відкриття – залишається ще багато не досліджених питань: цілковите розуміння терміну «електронні гроші», пошук нових шляхів їх широкого впровадження в українську економіку, вивчення та спроба запровадження іноземного досвіду щодо використання електронних грошей, відображення їх в бухгалтерському обліку тощо.

Для нашої країни електронні гроші – це новий спосіб платежу, але, зрештою, такі розрахунки вже досить успішно проводяться українськими компаніями, які швидше адаптувались до новинки або мають певні економічні чи торговельні зв'язки з іншими країнами, мають розташовані філії в них. Проте проблема полягає в тім, що бухгалтери, що обліковують даного виду розрахунки – не зовсім розуміють як це правильно відобразити і можуть допускатись помилок. Головний недолік тут полягає в тому, що саме розуміється під електронними грошима: чи це є засіб платежу, так як готівка чи безготівкові кошти, чи акредитив, депозит тощо або ж грошові зобов'язання, як наприклад, право на вимогу боргу.

Якщо дослідити праці вчених, які займались вивченням даного об'єкту, то варто відмітити, що кожен з них мав власну окрему думку, що для них означають електронні грошові кошти. Наприклад, Радіонова І.Ф. віднесла їх до банківських грошей, тобто прирівняла з депозитами та банківськими рахунками. Мельничук В.Г. вважає, що електронні кошти є неповноцінними і прирівнює їх до паперових (готівкових) коштів, а повноцінними вважає лише дорогоцінні метали.

В деяких джерелах зазначено, що електронні гроші – це особливий товар, що має можливість обмінюватись на будь-який інший вид товару [2]. Електронні грошові кошти, на нашу думку, відповідають зазначеному визначенню і проявляють себе як аналог безготівкових коштів.

Вагомим недоліком варто вважати те, що безліч авторів та вчених не можуть дійти спільної думки щодо сутності електронних грошей і відповідно способу і місця їх обліку. Багато з них віддають перевагу думці, що дані кошти потрібно відносити до дебіторської заборгованості, так як не вважають їх грошима, а лише борговими зобов'язаннями. Проте, ми схилиємось до твердження, що електронні гроші таки повинні вважатись коштами, які мають обліковуватись на рахунку інших коштів, як окремих вид грошей на окремому субрахунку.

На сьогоднішній час і законодавство вирішило, що правильним буде створення спеціального субрахунку для обліку електронних грошей і затвердило в плані рахунків новий субрахунок 335 «Електронні гроші» рахунка 33 «Інші кошти».

Але водночас виникає нова проблема, яка пов'язана із законодавством нашої

держави, в якому сказано, що емітентом електронних коштів є лише банки і тільки у національній валюті та ще й в обмеженому обсязі. Тоді, що можна говорити про розвиток системи електронних платежів та міжнародних взаємовідносин, якщо не передбачено створення окремого рахунка чи субрахунку для відображення іноземної валюти, яка внаслідок економічних взаємозв'язків з іншими державами буде надходити на Україну, і в першу чергу саме через електронні платежі та розрахунки, так як вони на даний час є дуже популярними в світі. [1]

Тому вважаємо за необхідне запропонувати такий вихід із ситуації:

По-перше, не обмежувати і не притісняти розвиток системи електронних платежів;

По-друге, сприяти покращенню ІТ-технологій в нашій країні, які дозволять розширити використання цих платежів і забезпечити захист всіх користувачів і учасників таких розрахунків від кібер-атак;

По-третє, для полегшення роботи облікового апарату ввести новий субрахунок 336 «Електронні гроші в іноземній валюті» для вільних торговельних зв'язків з іноземними країнами.

Таким чином, нічого в світі немає ідеального, але для того, що б не було проблем і недоліків необхідно вчитись, удосконалюватись і прагнути до кращих результатів. Так само і в нашій державі потрібно насамперед не забороняти щось нове, а вивчати і якщо воно корисне та покращить загальний стан країни на світовій арені необхідно впроваджувати і адаптуватись до даних новинок. Можливо саме вони приведуть Україну до давно бажаних економічних, соціальних та політичних висот.

1. Положення про електронні гроші в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 04.11.2010 р. №481. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: - <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=72246>.

2. Радіонова І. Ф. Економіка (рівень стандарту, економічний рівень) / І. Ф. Радіонова – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2011. – С. 48 – 49.

Н.С. Гуль

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ОРГАНАХ ДЕРЖКАЗНАЧЕЙСТВА

Діяльність державного сектору характеризується низкою особливостей, які впливають на побудову бухгалтерського обліку та звітності. Бухгалтерський облік в органах виконавчої влади забезпечує відображення всіх операцій, пов'язаних з виконанням кошторису видатків бюджету, кошторисів спеціальних коштів та узагальнення даних обліку і звітності, що необхідно для оперативного управління, аналізу, контролю за цільовим використанням коштів на підставі кошторису, виявлення позапланових і незаконних витрат. На сьогодні відсутня єдина методика відображення в бухгалтерському обліку операцій, які здійснюються під час виконання державного бюджету за доходами і видатками, що не дозволяє органам виконавчої влади отримувати повну, достовірну та прозору інформацію про фінансовий стан всього району, області, а казначейству, відповідно, виконувати у повній мірі свої повноваження. Поліпшення результатів можливе внаслідок пристосування бухгалтерського обліку, який ведеться управлінням і розпорядниками бюджетних коштів до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектора.

Бухгалтерський облік усіх операцій щодо виконання Державного бюджету України здійснюють органи Державного казначейства України. Цей облік повинен